

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	29244 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29244
Назва ОП	Середня освіта (Історія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Морошан Наталя Володимирівна, Кабаль Михайло Васильович, Желіба Олександр Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	26.04.2021 р. – 28.04.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/07%20slovnyk/page02
Програма візиту експертної групи	http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/07%20slovnyk/page03

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час акредитації ОП «Середня освіта. Історія» Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича було надано необхідний для здійснення експертизи пакет документів. ЗВО сприяв діяльності ЕГ та не чинив протиправних чи недобросовісних дій, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи. На основі самоаналізу ОП, вивчення документації ЗВО та додаткових матеріалів, проведення онлайн зустрічей зі стейкхолдерами ЕГ робить висновок, що освітня діяльність за ОП відповідає місії та стратегії ЗВО, забезпечує досягнення поставлених цілей та формування ПРН. Адміністрація ЗВО здійснює підтримку освітнього середовища та організацію освітнього процесу з належною якістю, що підтверджено відгуками стейкхолдерів. На рівні ЗВО, факультету та кафедр здійснюються контакти зі здобувачами та їх підтримка. ЗВО має високі стандарти дотримання академічної доброчесності. Якісна матеріально-технічна база ОП є основою підготовки кваліфікованих фахівців спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)». Системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ЗВО перебуває на стадії становлення. При цьому результати акредитаційної експертизи засвідчили, що ОП має ряд недоліків, які не несуть критичної загрози якості освітнього процесу та його результатам. На підставі отриманих доказів та поваги до автономії ЗВО, ЕГ вважає, що ОП «Середня освіта. Історія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти може бути акредитована.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП добре враховує тенденції розвитку ринку праці та регіональний контекст через призму полікультурності. Структура та зміст ОП відповідають вимогам законодавства, предметній області, містить практичну та вибірково складову, передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills) і в сукупності дає можливість досягти заявлених цілей та ПРН. Наявні тісні та продуктивні для реалізації ОП зв'язки із роботодавцями та професіоналами-практиками. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, враховують особливості програми, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО. Форми та методи навчання і викладання відповідають принципам академічної свободи, сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН. Форми проведення контрольних заходів є коректними та зрозумілими для здобувачів, а інформація про такі форми подається викладачами своєчасно. На ОП дієвим є принцип «навчання через дослідження». Кадровий потенціал ОП відповідає наявним вимогам, посилюється якістю підвищення кваліфікації та стажуванням в національних та закордонних ЗВО. Культура академічної доброчесності представлена на високому рівні, практично втілена та забезпечує однозначну доброчесність освітнього процесу. Позитивною є практика оприлюднення результатів рейтингового оцінювання викладачів та кафедр на сайті ЗВО. Позитивною практикою ЗВО є участь НПП в процесах інтернаціоналізації: міжнародних стажуваннях, проектах та програмах обміну. Матеріально-технічні ресурси ОП дозволяють ефективно досягати цілі та ПРН. ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті інформацію про ОП в достатньому для інформування відповідних стейкхолдерів обсязі.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ОП не в повній мірі застосовує потенціал нормативних актів та рекомендацій з підготовки вчителя. При підготовці нової редакції ОП рекомендуємо звертати більшу увагу на національну рамку кваліфікацій та професійний стандарт учителя. Це дозволить посилити акцент на професійних компетентностях учителя. ЗВО не в повній мірі використовує потенціал стейкхолдерів при редагуванні ОП та її складових. Рекомендуємо проводити опитування роботодавців, професіоналів-практиків та НПП з блоком відкритих та закритих питань. ОП має недосконали структурно-логічну схему підготовки здобувачів. Рекомендуємо упорядкувати дисципліни ОП за логікою тематичною, хронологічною та практикоорієнтованою логікою. При формуванні блоку історичних дисциплін варто враховувати зміст, структуру та обсяг шкільного курсу історії. В багатьох силабусах література є застарілою. Рекомендуємо оновити літературу ОК. Процедури формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів мають недоліки. Рекомендуємо унормувати процес формування блоку та каталогу вибіркового ОК, поліпшити доступ здобувачів до силабусів вибіркового ОК. Механізми академічної мобільності та зарахування результатів неформальної освіти мають недоліки та складні для виконання на практиці. Рекомендуємо переглянути відповідні положення із залученням здобувачів вищої освіти з метою спрощення. Здобувачі ОП мають слабку міжнародну академічну мобільність, навчання в рамках формальної та неформальної освіти. Рекомендуємо запровадити механізми підтримки та стимулювання даних видів активності здобувачів вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають низький рівень уявлень щодо використання науково-метричних баз. Рекомендуємо популяризувати таку практику серед здобувачів шляхом внесення актуальної літератури науково-метричних баз до переліку джерел ОК. Здобувачі вищої освіти мають низький рівень обізнаності щодо процедур вирішення конфліктних ситуацій. Рекомендуємо підвищити рівень обізнаності здобувачів щодо даних процедур. Анкетування здобувачів не передбачають моніторинг конкретних ОК. Для дієвості анкетування рекомендуємо здійснювати моніторинг якості окремих ОК. Гаранту ОП та НПП при вдосконаленні ОП та її складових варто врахувати зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій інших ОП ЗВО. Нормативна база ЗВО не містить чітких процедур притягнення до академічної відповідальності порушників академічної доброчесності. ЕГ рекомендує унормувати такі процедури. Процедури проведення рейтингування НПП у ЗВО не унормовані. ЕГ рекомендує унормувати визначення рейтингу НПП ЗВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП корелюється зі спеціальністю та змістом ОП: “Підготовка фахівців, які володіють глибокими знаннями, а також базовими й професійними компетентностями в галузі педагогіки, освіти та історії, що направлені на здобуття студентом навичок науково-педагогічного, викладацького та інноваційного характеру в галузі педагогіки та історії, здатності до коректної самостійної постановки і вирішення завдань педагогічно-практичної діяльності і можуть викладати історію та брати участь в науково-дослідних проектах.” Цілі уточнено в орієнтації ОП на “Формування у здобувачів здатності розв’язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання (за предметною спеціальністю), які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов”. При цьому ОП орієнтується на “дослідженні з великою складовою комунікативних та міжособистісних навичок рідною та іноземною мовами, використання інноваційних методів навчання”. Власне, таку орієнтацію можна визнати особливим елементом даної ОП. Іншою особливістю є, як зазначено в самоаналізі “гуманізація освіти, осучаснення і адаптація до нових умов розвитку освітнього процесу та потреб полікультурного і поліетнічного середовища”. Дані унікальності співвідносяться з цілями ОП (ЗК1-12). Цілі ОП відповідають місії ЗВО (інновативність, збалансованість, успіх) (<https://cutt.ly/8bknTOP>), проте, слабо охоплюють стратегію ЗВО (“розробка низки окремих програм: розвитку науки, дистанційної освіти, системи неперервної освіти, розвитку наукової бібліотеки, маркетингу освітніх послуг, мультикультурної освіти” <https://cutt.ly/RbknYmu>) (ФК4, ПРН11, ПРН18). Коригування цілей ОП у зв’язку зі змінами у стратегії ЗВО не відбувалося, оскільки стратегія є складовою концепції розвитку і розрахована на 2012-2022 рр.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Внаслідок вивчення документації ЗВО та під час бесіди було з’ясовано, що здобувачі вищої освіти та випускники спеціальності “Історія” програми були залучені до розробки та корекції ОП. Випускники пропонували вести в навчальний план ОК з методики викладання, та ті, які стосуються використання педагогічних та інтерактивних технологій під час викладання історії в школі, брали участь в обговоренні ОП. Дані факти були підтверджені протоколами (додаток 1) засідань кафедр (№1 від 04.06.19, №2 від 29.04.20, №1 від 09.03.21). Проте, протоколи не містять згадку про конкретні цілі та ПРН, які рекомендували випускники та здобувачі. Роботодавці, професіонали-практики, представники органів місцевої влади були залучені до розробки та корекції ОП. В самоаналізі згадано про пропозицію щодо обов’язкових та вибіркових ОК та участь у міжкафедральних засіданнях. Дані факти були підтверджені протоколами міжкафедральних засідань кафедр (№2 від 18.05.17, №1 від 04.06.19, №2 від 29.04.20). Проте, протоколи не містять згадку про конкретні рекомендовані цілі та ПРН. Академічна спільнота була залучена до формування цілей ОП та визначення результатів навчання. Дані факти були підтверджені протоколами засідань кафедр (історії України: №8 від 30.04.20, № 7 від 31.03.21; історії нового та новітнього часу: №6 від 18.12.18, №8 від 30.04.20; історії старод. світу, сер. віків та муз.: №8 від 30.04.20), та міжкафедральних засідань (прот. №1 від 11.04.17, №2 від 18.05.17, №1 від 22.02.18, №1 від 04.06.19, №1 від 24.03.2020, №2 від 29.04.20, №3 від 25.05.20, №1 від 09.03.21). Рецензії стейкхолдерів є позитивними та несуть швидше формальний характер, без акценту та конкретні цілі та ПРН ОП. На трьох рецензіях відсуні дати (Райківського І.Я., Білянкіна Г., Боднарюк М.І.), що унеможливує точно визначити редакцію ОП, якої вони стосуються. Рішення міжкафедрального засідання від 11.04.17 про включення стейкхолдерів до проектної групи не знайшло своє втілення в оформленні ОП редакції 2020 р. - у проектній групі ОП присутні лише НПП. Таким чином ЕГ виявила, що стейкхолдери залучаються до розробки та корекції ОП, проте їх участь у формуванні цілей та ПРН ОП є мінімальною.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При розробці ОП ЗВО спирався на Закон «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту»; Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Закон про повну загальну освіту». Проте, на зазначено такі важливі для

формування цілей та ПРН даної ОП документи, як національна рамка кваліфікацій (<https://cutt.ly/ebknCV9>), методичних рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (<https://cutt.ly/kbknVKF>), концепції розвитку педагогічної освіти (<https://cutt.ly/fxpyfSa>). Створенню ОП передувало вивчення та аналізування тенденцій розвитку ринку праці та спеціальності, що відобразилося у відборі всіх цілей ОП та ПРН (протоколи міжкафедральних засідань №1 від 11.04.17, №2 від 18.05.17). Подальші вивчення тенденцій розвитку ринку праці та спеціальності (запит на володіння інформаційними технологіями, дистанційними та інтерактивними формами навчання, медіаграмотність), за твердженням гаранта ОП та НПП не знайшли втілення в ОП, але відобразилися у вдосконаленні окремих ОК . ЗВО не навів чітких прикладів як галузевий контекст був врахований під час формулювання цілей та визначення ПРН. Дослідження ОП дозволяє стверджувати, що галузевий контекст був врахований під час формулювання цілей (ФК1-8, ФК14, ФК16) та визначення ПРН (ПРН2-4, ПРН8-11, ПРН15-16). ЗВО, єдиний у Чернівецькій обл. готує фахівців за даною спеціальністю. У самоаналізі зазначено, що за офіційними даними Чернівецького обл. департаменту освіти і науки, що станом на вересень 2020 р. в ЗЗСО працювало 674 вчителів історії, з них - 164 пенсійного віку. Що вагомим підтвердженням актуальності відкриття даної ОП (прот. засідання кафедри №9 від 26 квітня 2017 року). Для функціонування ОП важливим є те, що підготовка здобувачів корелюється із «Стратегічним планом розвитку Чернівецької області на період до 2027 року» <https://cutt.ly/Kbkn09L> , де за обласним центром закріплено функцію центру освіти. Важливою складовою реалізації ОП є врахування полікультурності регіону, що відображено у змісті ОП (ПРН11, ПРН18). ЗВО стверджує, що при розробці ОП враховано досвід регіоналізації Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника (краєзнавчий та полікультурний аспект), Львівського національного університету ім. І.Франка (у визначенні професійних компетентностей), Національного педагогічного університету ім. Драгоманова (відбір психолого-педагогічних дисциплін). Досвід іноземних закладів-партнерів (Сучавський університет «Штефан чел Марє», Жешувський університет, Університет Аутсбурга) враховувався через формування вибіркового дисциплін практичного спрямування та практику залучення здобувачів до реалізації проєктів (приклад: медіаосвіта). Проте, як вивчення аналогічних вітчизняних та іноземних програм враховувався при формулюванні цілей та визначенні програмних результатів ОП ЕГ з'ясувати не вдалося. На думку представників ЗВО, полікультурний та інноваційний акцент ОП роблять її конкурентоздатною у порівнянні з вітчизняними та іноземними аналогами.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (історія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній. В результаті аналізу відповідності ПРН ОП діючій редакції НРК України (постанова Кабінету міністрів України №1341 25.06.2020 р. <https://cutt.ly/zbHnrnj>) ЕГ виявила, що дискриптори рамки відображені у програмі як адаптація знань, умінь/навичок, комунікацій, відповідальності та автономії до змісту цілей та ПРН ОП. На думку ЕГ, така адаптація шкодить чіткому розумінню стейкхолдерів відповідності ОП національні рамці кваліфікацій. ЕГ звертає увагу на те, що ОП містить технічну помилку: в ній відображено 7 кваліфікаційний рівень, що відповідає попередній редакції НРК України (постанова Кабінету міністрів України № 509 від 12 червня 2019, <https://cutt.ly/dx2CJ6F>). При розробці ОП автори також скористалися “Методичними рекомендаціями щодо розроблення стандартів вищої освіти” (<https://cutt.ly/txprlh3>), взявши звідти ЗК1-ЗК10. В даний час гарант та НПП опрацьовують професійний стандарт учителя (<https://cutt.ly/xhryjFt>) з метою внесення на його основі змін до ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП є унікальною, має цілі, які відповідають місці та стратегії ЗВО. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання в цілому враховують тенденції ринку праці, галузевий та регіональний контекст, а також досвід аналогічних вітчизняних програм. Сильною стороною ОП є адаптація до потреб полікультурного і поліетнічного середовища Чернівецької області.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Залучення стейкхолдерів до реалізації ОП та розгляд тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвід аналогічних українських та іноземних освітніх програм має більш чітко відобразитися у протоколах засідання кафедр. Потрібно систематично залучати всі категорії стейкхолдерів до вивчення ефективності ОП та її компонентів, внесення змін до ОП. Особливо важливо отримати від стейкхолдерів пропозиції щодо цілей та ПРН ОП. При використанні національної рамки кваліфікацій варто чітко фіксувати кваліфікаційний рівень, зберігати формулювання ПРН якомога більш наближеними до знань, умінь/навичок, комунікацій, відповідальності та автономії до змісту цілей, що зазначені в ній. Рекомендації: переглянути та підготувати нову редакцію ОП на основі залучення широкого кола стейкхолдерів, моніторингу ринку праці та тенденцій розвитку спеціальності, національної рамки кваліфікацій (<https://cutt.ly/MxprAcM>), методичних

рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (<https://cutt.ly/txpr1h3>), концепції розвитку педагогічної освіти (<https://cutt.ly/fxpyfSa>), професійного стандарту учителя (<https://cutt.ly/xxpyjFt>).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Оцінюючи даний критерій, ЕГ вважає, що попри зазначені недоліки його складові характеризуються відповідністю. В цілому ОП є оригінальною, має схвалення стейкхолдерів, враховує галузевий та регіональний контекст.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти (240 кредитів ЄКТС). При цьому обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей ОП складає 180 кредитів ЄКТС, а вибіркових компонентів 60.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП має недосконалу структурно-логічну схему підготовки здобувачів, у якій більшість ОК не пов'язані з іншими. Саме тому складно визначити чи має зміст ОП чітку структуру, чи включені до освітньої програми ОК, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання (<https://cutt.ly/sbkSuw5>). Зміст ОП та компонентів вивчався на основі ОП, навчального плану (який відсутній на сайті ЗВО), силабусів (<https://cutt.ly/MbkSigO>). Певні елементи структурно-логічної схеми можна встановити на основі логічної послідовності ряду дисциплін. Так, історія України складає 31 кредита ЄКТС і охоплює I-VIII семестри. Всесвітня історія викладається згідно хронологічного принципу у I-VIII семестрах і складає 54 кредити ЄКТС. Історичні дисципліни на загальнотеоретичному рівні складають (102 кредитів ЄКТС), що в кілька разів більше частки дисциплін психолого-педагогічної та методичної підготовки вчителя історії (34 кредитів ЄКТС). ОК історії України випереджають ОК всесвітньої історії, що є алогічним. Психолого-педагогічний блок дисциплін має недоліки. Так, на нашу думку педагогіка має передувати педагогічним технологіям та методиці соціально-виховної роботи, соціальна педагогіка - методиці соціально-виховної роботи, паралельне читання психології та сучасних педагогічних технологій не є ефективним (оскільки педагогіка має спиратися на сформоване уявлення про психологію навчання та спілкування школярів), методика соціально-виховної роботи має більш тісно стояти до виховної практики. Вважаємо добрим розміщення теорії та методики навчання історії у VII семестрі як логічне завершення психолого-педагогічних дисциплін та підґрунтя для педагогічної практики. Проте, алогічним є вивчення інформаційних технологій в освіті, що пояснюють як вчити історію за допомогою ІКТ, перед методикою навчання історії. Логічним видається розміщення археологічної практик після "ОК "Археологія". Незрозумілою є логіка витоку музейної та архівної практики з ОК "Етнологія". За ОП не зрозуміло зміст обрання тематики курсової роботи. Під час бесіди з НПП виявлено, що здобувачі можуть обирати історичний або методичний напрям. На нашу думку, більш оптимально розрізняти види курсових робіт, що дозволить більш ефективно досягти цілей та ПРН ОП. Обов'язкові ОК, включені до ОП, мають у сукупності призводити до досягнення програмних результатів навчання. Проте, в матрицях відповідності є перевантажені ОК, які забезпечують реалізацію майже всіх цілей та більшості ПРН ("Методика навчання історії"). Таким чином, на основі аналізу відповідної матриці, ми не можемо сказати, що кожен ПРН реалістично охоплений змістом програми, а доцільність частини ОК піддається сумніву. На жаль, силабуси часто не містять чіткого визначення дисциплін-попередників (ОК1, ОК3), як дисципліни-попередники вказуються ОК, що вивчаються паралельно або в наступному семестрі (ОК2, ОК12), неіснуючі обов'язкові ОК (ОК4, ОК5, ОК8, ОК9, ОК11, ОК16, ОК22, ОК27).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

На основі вивчення ОП та силабусів ОК, можна стверджувати, що зміст ОП переважно відповідає об'єкту(ам) вивчення та/або діяльності. При цьому, ОП, на нашу думку, має ряд недоліків. Вступ до спеціальності за змістом не відповідає ОК, оскільки розкриває фах не учителя, а історика, тому має проблеми із співвідношенням із закріплених за ним ПРН. У ОК психолого-педагогічного блоку домінує ухил у соціальну педагогіку, у той час, як це не зазначено в цілях та ПРН ОП. Психологія (загальна, вікова та педагогічна) містить лише теми загальної психології (ОК4). Ключова дисципліна, яка формує фактично всі компетентності, "Методика навчання історії" (ОК6) половину годин висвітлює "Становлення та розвиток шкільної історичної освіти: український та європейський досвід", що є недоречним. Всесвітня історія складає 54 кредити ЄКТС, що майже вдвічі більше, ніж історія України. Дане співвідношення обсягу історичних напрямків видається необґрунтованим, оскільки шкільний курс історії базової середньої освіти, на який мають орієнтуватися автори програми, зважаючи на спеціальність, має приблизно однакове співвідношення годин на національну та світову історію. Назва "Давня історія України" не відповідає змісту курсу - історії середньовічної України. Хронологічні рамки ряду ОК не відповідають загальноприйнятій історичній періодизації (ОК16, ОК22, ОК25). Необґрунтованим видається виділення 18 кредитів на Центральну та Східну Європу, Латинську Америку, країни Сходу та країн пострадянського простору, оскільки дані регіони представлені у шкільній програмі оглядово. Поготів, цілі та ПРН даних ОК тотожні цілям та ПРН комплексу національної та світової історії. Сильною стороною є зміст іноземної мови, що ґрунтується на історичних та громадянськознавчих темах та ОК «Основи медичних знань», яка формує життєзберігаючу компетентність учителя. На запитання про мотивацію при визначенні переліку та обсягу ОК, від ЗВО була дана відповідь, що вибір ОК та їх обсягу спирався на можливість реалізації цілей та ПРН, досвід аналогічних програм українських ЗВО. Зміст ОП в цілому відповідає методам і технологіям (якими має володіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці). Зміст ОП відповідає інструментам та обладнанню (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати), що підтверджується роботодавцями, які брали участь в проведенні освітнього процесу, та знайомством ЕК з матеріальною базою ЗВО. Здобувачі стверджують, що освітній процес спрямований і на змістову, і на практичну складову майбутньої фахової діяльності. Відмітимо, що цілі та ПРН, зазначені в ОП, повністю відображені у силабусах ОК (крім практик). Деякі ОК (скажімо, ОК 21, ОК26) містять додаткові цілі та ПРН.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, на вибіркові дисципліни виділяється 25% кредитів ЄКТС. Вибіркові дисципліни об'єднані у блоки. Процедури ЗВО дозволяють формувати індивідуальні освітні траєкторії, що регулюється "Положенням про реалізацію студентами права на вибір навчальних дисциплін" (<https://cutt.ly/FbkDigt>) та іншими положеннями. Здобувачі обирають дисципліни з блоку вибіркових дисциплін навчального плану ОП (<https://cutt.ly/YbZCUoF>) на сайтах випускових кафедр (<https://cutt.ly/xbkDox2>) або каталогу вибіркових загальноуніверситетських дисциплін на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/RbkDpgQ>). Положення містить порядок обрання вибіркових ОК, чітко зазначено за яких умов здобувачу надається відмова у вивчення вибіркових ОК. Процедура інформування здобувачів вищої освіти про дисципліни, що пропонуються їм на вибір включає ознайомлення із правилами вибору, переліками ОК та їх силабусами, запис та його корекція. Здобувачі стверджують, що в них існує можливість вибору наукового керівника курсової роботи. Самостійна робота з кожної дисципліни містить можливість вибору здобувачами теми навчального проекту. При цьому, процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії має ряд недоліків. У процедурі вибору дисциплін не зазначено як розв'язуються ситуації, коли розклад містить збіги. Частина силабусів вибіркових ОК каталогу вибіркових загальноуніверситетських дисциплін не відкриваються, що обмежує ознайомлення з ними здобувачів. Вибіркові дисципліни поділені на два блоки: загальноуніверситетський та блок ОП, що обмежує право вибору здобувачами вибіркових ОК. Положення не містить механізму формування блоку та каталогу вибіркових ОК. Аналіз індивідуальних планів здобувачів засвідчив домінування однакового переліку вибіркових дисциплін. На питання анкети для здобувачів чи отримували вони поради від НПП щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії 65% відповіли ствердно, а 30% зазначили, що допомоги не отримували (<https://cutt.ly/TbkFb5d>). На питання чи є можливість вільного вибору ОК 79% здобувачів відповіли ствердно, а а 20% зазначили, що вибору не існує. Дані факти вказують, що ЗВО потрібно оптимізувати роботу даного напрямку. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти повідомили, що у них існує можливість реального вибору навчальних дисциплін. Недоліки процедур формування індивідуальної траєкторії студентства є підставами для їх вдосконалення.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка формує майже всі компетентності, зазначені в ОП. На основі поданих документів ЗВО ЕГ відзначає, що результати практик обговорюються на засіданнях кафедр та систематизуються у звітах координаторів та керівників. ОП передбачає різні види аудиторної практичної підготовки (практичні та лабораторні заняття), яка складає переважно 1/3 годин. Є ОК, де наявні лише лекції (ОК14, 18, 29, 30, більшість вибіркових ОК). Варто схвалити практику підготовки проектів, що зазначається в силабусах ОК. Згідно концепції розвитку пед. освіти рекомендується безперервна педагогічна практика, яку доцільно проводити в обсязі не менше 30 кредитів ЄКТС у межах обов'язкової частини бакалаврських програм (<https://cutt.ly/fxpyfSa>). Наявна практика ОП охоплює 25 кредитів ЄКТС, з яких 7,5 виділяється на розвиток дослідницьких навичок історика (ОК33-34), 10 - на розвиток загальнопедагогічних компетентностей (ОК35-36) і 7,5 на розвиток компетентностей учителя історії ОК37).

Практики розміщені раціонально щодо ОК, які їм передують та логіки освітнього процесу. Проте, є певні недоліки. Так ряд практик (ОК33-35) виходять за рамки навчальних 40 тижнів і охоплюють літні місяці, що є нераціональним розподілом робочого часу здобувачів. Педагогічна практика при навантаженні 1,5 кредита на тиждень мала б охоплювати 5 тижнів, проте її недоцільно стиснуто до 4. При цьому у положенні про практику зазначається, що "Тривалість робочого часу студентів під час проходження практики... складає: для студентів віком від 15-ти до 16-ти років – 24 години на тиждень; для студентів віком від 16-ти років – 30 годин (1 кредит) на тиждень (<https://cutt.ly/2bkFGaI>), що суперечить наявному освітньому процесу ОП. Цілі та ПРН наскрізної та інших програм практик не корелюються із цілями і ПРН ОП. Недоліком є виділення годин на керівництво педагогічною практикою. За 4,45 години навантаження можна хіба що взяти участь у настановчій та підсумковій конференції, відвідати один урок і перевірити результати практики. На нашу думку, більш доцільно супроводжувати здобувачів та давати їм настанови безпосередньо в школі, розширивши відвідування уроків до 3-4-х. Рівень задоволеності здобувачів практичної підготовки за ОП за 5-бальною шкалою становить 4,2 (<https://cutt.ly/pbkFHsl>). При цьому понад 20% респондентів зазначили, що не мають можливості проходити практику у профільній установі. На жаль, анкета не містила відкритих питань, що допомогли б виявити мотиви таких оцінок. Результати практик обговорюються на засіданнях кафедр (№7 від 31.03.2021). Під час онлайн-зустрічі здобувачі та роботодавці висловили задоволення змістом та реалізацією завдань практики. Фактів співпраці з роботодавцями у формулюванні цілей і завдань практичної підготовки, визначенні її змісту виявлено не було. Практична підготовка відображає останні тенденції розвитку відповідної сфери професійної діяльності шляхом переходу до дистанційних форм організації.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Соціальні навички є наскрізними і присутні у всіх компонентах ОП. При зустрічі було зазначено, що ЗВО при виборі даних навичок орієнтувався на зміст фахової діяльності. Зміст ОП сприяє набуттю соціальних навичок (soft skills) шляхом відповідних методик та змісту: інтерактивні та інформаційні технології навчання; практичні заняття; виступи з презентаціями на семінарських заняттях тощо. Так, навички мотивації, роботи в команді, адаптації розвиваються внаслідок активності на заняттях та під час практик, оволодіння сучасними знаннями - на теоретичних та практичних заняттях, активності здобувачів в освітньому середовищі. Формуванню соціальних навичок сприяють також участь у студентському самоврядуванні та волонтерських проєктах. Під час опитування щодо розвитку soft skills здобувачі вищої освіти оцінили якість підтримки за 5-бальною шкалою в 4,24 (<https://cutt.ly/Pbbs7qT>). Однак, дане опитування проводиться одним питанням, що унеможливує якісно визначити проблеми формування кожної навички.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Оскільки професійний стандарт прийнятий 23.12.2020 р. (<https://cutt.ly/xhpyJfT>), ЗВО не міг врахувати його та втілити у діючу ОП. При цьому гарант та НППІ знають про професійний стандарт і планують використати його в новій редакції ОП. Оскільки професійний стандарт був відсутній, то при розробці редакції ОП ЗВО спирався на Концепцію розвитку педагогічної освіти (16.07.2018 р.) у напрямку визначення цілей та ПРН.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

У Відомостях про самооцінювання ЗВО відзначає, що навантаження регулюється положенням про організації освітнього процесу. Проте в даному положенні зазначено як визначається обсяг самостійної роботи здобувачів у годинах, але не в змісті діяльності здобувачів (<https://cutt.ly/7bkH2Hr>). ЗВО визначає реальний обсяг навантаження здобувачів вищої освіти через опитування. Рівень задоволеності здобувачів навантаженості на ОП становить 76%, 57% респондентів стверджують, що часу для виконання самостійної роботи у них достань (<https://cutt.ly/IbkH4qv>). Отоже, від чверті до майже половини здобувачів вказали, що наявні проблеми з перевантаженням. На жаль, дане опитування робилося одночасно з ОП, тому не відомо рівень фактичного навантаження з окремих ОК. Виявлені недоліки навантаження складно подолати без знання витоків. Вивчення переліку літератури силабусів ОК дозволяє припустити, що в ОК1, ОК3, ОК16, ОК21, ОК28 він є завеликим для засвоєння здобувачами. Серед контактних (аудиторних) годин обов'язкових ОК $\frac{2}{3}$ становлять лекції, а у вибіркових - лише лекції, що на нашу думку є недоліком, оскільки звужується база розвитку практичних навичок.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Освітні компоненти ОП поєднуються в систему, що в цілому дозволяє досягти поставлених цілей та ПРН. Цілі та ПРН ОП відображені у силабусах ОК (за винятком практик). Нормативно-правові та організаційні умови ЗВО уможливають індивідуальний вибір тематики та керівників курсових робіт. Освітній процес створює умови для формування здобувачами вищої освіти соціальних навичок за допомогою ОК та їх активності в освітньому середовищі ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Структурно-логічна схема ОП має недоліки, тому важливо її вдосконалити, що дозволить ЗВО чітко визначити взаємозв'язки ОК ОП. Для цього варто переглянути послідовність ОК психолого-педагогічного та історичного блоків, взявши за основу логіку послідовності, принцип хронологічності, зміст та обсяг шкільного курсу історії. При цьому співвідношення національної і світової історії рекомендуємо робити паритетною. У методиці навчання історії варто розширити практичний аспект, зміст психології - розширити темами вікової та педагогічної, історичні дисципліни - наповнити технологіями навчання, які можна використовувати і в середній освіті, що сприятиме набуттю здобувачами фахових компетентностей. Вступ до спеціальності має більш чітко відповідати змісту цілей та ПРН. Обрання індивідуальної траєкторії навчання здобувачів варто вдосконалити шляхом ліквідації поділу вибіркових ОК на університетські та профільні. Потрібно надати доступ здобувачів до всіх силабусів загальноуніверситетських ОК. "Положення про реалізацію студентами права на вибір навчальних дисциплін" рекомендується вдосконалити, зазначивши механізм формування блоку та каталогу вибіркових ОК та вирішення проблеми збігів дисциплін у розкладі. При редагуванні ОП ЗВО варто розширити практичний аспект аудиторних занять, переглянути графік освітнього процесу, де оптимально співвіднести навантаження на навчальний тиждень. При цьому рекомендуємо збільшити педагогічну практику та навантаження НПП, що нею керують. Задоволеність практичною підготовкою радимо визначати за опитуваннями відразу після закінчення конкретних практик, а не практик ОП в цілому. При оновленні ОП ЕГ рекомендує опиратися на вимоги відповідного професійного стандарту (<https://cutt.ly/xxrujFt>) та концепцію розвитку педагогічної освіти (<https://cutt.ly/fxruyfSa>). До нормативної бази ЗВО доцільно внести процедуру визначення обсягу самостійної роботи здобувачів не лише в годинах, а і в змісті наповнення. Обсяг літератури для самостійної роботи варто більш чітко співвіднести із виділеним на неї часом. З метою вивчення питання про зміст та якість вивчення окремих освітніх компонентів (зокрема, щодо фактичного навантаження) рекомендується проводити анкетування здобувачів вищої освіти за кожним ОК окремо.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Реальні освітні практики, зміст і якість навчального процесу (що було встановлено під час зустрічей) переважно відповідають вимогам критерію. Наявні зауваження не критичні та стосуються вдосконалення наявних практик, що сприятиме зростанню якості реалізації ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На сайті університету ЗВО (http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80) представлені Правила прийому, які не містять дискримінаційних положень, є прозорими чіткими та зрозумілими. Також міститься інформація щодо осіб з особливими освітніми потребами, які проходять вступні випробування у формі співбесіди та складають вступні іспити замість зовнішнього незалежного оцінювання. ЕГ відмічає гарну практику ЗВО, коли до складу екзаменаційної комісії залучений вчитель вищої категорії Майданик О.Г. Слід відзначити, що на сайті також міститься інформація про: Порядок подання та розгляду заяв в електронній формі на участь у конкурсному відборі

до закладів вищої освіти України в 2020 році, Таблиця переведення середнього бала документа про повну загальну середню освіту, обрахованого за 12-бальною шкалою, в шкалу 100-200, Таблиця відповідності середнього бала додатка до диплома молодшого спеціаліста (бакалавра, спеціаліста), обрахованого за 5-бальною шкалою, значенням 200-бальної шкали, що є позитивною практикою та допомогою абітурієнтам у тому, аби мати усю необхідну інформацією, щодо вступу. На думку ЕГ всі положення Правил прийому є недискримінаційними та визначаються особливостями отримання кваліфікацій.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою Середня освіта (Історія) враховують особливості цієї освітньої програми у Додатку 5 “Перелік конкурсних предметів у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти (вступних випробувань, творчих конкурсів)” (<https://cutt.ly/rbx4APM>) міститься інформація щодо необхідних сертифікатів для вступу на ОП Середня освіта (Історія). Визначення предметів (історія України (0,4), українська мова та література (0,25), географія або іноземна мова (0,25)) та ваги коефіцієнтів є логічними, та дієвими у досягненні формування контингенту студентів.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО регулюється «Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти ЧНУ» (<https://cutt.ly/nbx4hqY>). Документ описує порядок визначення та складання академічної різниці, перезарахування навчальних дисциплін та оформлення відповідних документів. Визнання результатів навчання у разі участі в програмах академічної мобільності подається у “Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність у ЧНУ» (<https://cutt.ly/zbx4IqF>). Під час інтерв'ювання з фокус групами ЕГ виявила, що академічна мобільність представлена під час реалізації освітньої програми, однак через карантинні обмеження та епідеміологічну ситуацію є неактивною. На запит ЕГ про підтвердження академічної мобільності, ЗВО надав наказ №53 від 10.02.2020 року про відраджено за кордон, для проходження мовної практики та вдосконалення мовної практики з англійської мови до David Game College (Лондон, Великобританія). У списках на практику є студентка 1 курсу ОП, що акредитується. ЕГ рекомендує активніше впроваджувати академічну мобільність на ОП, можливо, участю в дистанційних практиках та стажуваннях здобувачів. А також удосконалити нормативну базу, унормувавши процес визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, поза академічною мобільністю.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті університету міститься «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у ЧНУ <https://cutt.ly/Nbx5Jru>, яке подає інформацію щодо порядку та процедури визнання результатів неформальної освіти. Дане положення містить недоліки, зокрема, розповсюджується лише на обов'язкові дисципліни ОП, має складну процедуру визнання. Основними критеріями для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є відповідність цілям та ПРН ОП. Під час спілкування із НПП та здобувачами було з'ясовано, що на ОП Середня освіта (Історія) випадки зарахування неформальної та інформальної освіти відсутні, а студенти мають поверхневе уявлення про правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. ЕГ рекомендує активізувати роз'яснювальну роботу зі здобувачами про правила визнання результатів навчання та спростити процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. А також удосконалити нормативну базу, спростивши процес визнання результатів навчання та знявши зайві обмеження.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Слід відзначити, що вебсайт ЗВО має докладну інформацію щодо процедури вступу до університету, зокрема на ОП Середня освіта (Історія), представлені такі документи як: Порядок подання та розгляду заяв в електронній формі на участь у конкурсному відборі до закладів вищої освіти України в 2020 році <https://cutt.ly/Tbx6LzW>, Таблиця переведення середнього бала документа про повну загальну середню освіту, обрахованого за 12-бальною шкалою, в шкалу 100-200 <https://cutt.ly/vbcqPvJ>, Таблиця відповідності середнього бала додатка до диплома молодшого спеціаліста (бакалавра, спеціаліста), обрахованого за 5-бальною шкалою, значенням 200-бальної шкали

<https://cutt.ly/obcqFJv>, які в свою чергу слугують допомогою абітурієнтам, у отриманні необхідної інформації під час вступної кампанії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ пропонує удосконалити нормативну базу, унормувавши та полегшивши процес визнання результатів навчання, отриманих в формальній та неформальній освіті, популяризувати практику визнання результатів навчання, отриманих у формальній, зокрема через академічну мобільність, та неформальній освіті серед здобувачів ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Проаналізувавши критерій експертна група дійшла висновку, що правила вступу до ЗВО є відкритими зрозумілими та доступними для здобувачів, зокрема як і визнання результатів навчання в інших ЗВО, та під час академічної мобільності. Однак враховуючи недоліки визнання формальної та неформальної освіти на даній освітній програмі ЕГ вважає, що Критерій 3 відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Студентоцентроване навчання визначається «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ». ОП, а саме п. 5. «Викладання та оцінювання» визначає однією з головних тез – студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання. Студентизм реалізується через спрямованість освітнього процесу на набуття компетентностей та активне включення студентів в освітню діяльність на засадах рівноправних партнерських стосунків. Формами і методами організації навчання виступають лекції, семінарські заняття, практичні заняття та самостійна робота, що зазначено в ОП і силабусах та представлено на сайті університету. Викладання та навчання на ОП передбачає як традиційні методи: лекції, практичні та семінарські заняття, консультації, так і застосування новітніх технологій: проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через педагогічну практику, семінари-дискусії тощо. Керуючись академічною свободою, викладачі самостійно обирають форми та методи навчання відповідно до змісту освітніх компонентів. Під час розмови з НПП та здобувачами вищої освіти з'ясовано, що викладачі самостійно обирають та активно застосовують інтерактивні методи навчання, наприклад, метод проєктів, написання есе, кейс-метод, навчальні дискусії тощо. ЕГ з'ясовано, що академічна свобода здобувачів вищої освіти забезпечується через право самостійно обирати наукового керівника та тематику індивідуальних проєктів та курсових робіт, з урахуванням власних наукових зацікавлень. ЕГ також вбачає недолік у відсутності інших аудиторних занять, крім лекцій, з ОК «Археологія» «Історія первісного суспільства», «Історія країн Латинської Америки», «Сучасна історія країн пострадянського простору» (<https://cutt.ly/IbM8Q1f>). Під час проведення акредитаційної експертизи було з'ясовано, що з метою покращення освітнього процесу в ЗВО проводяться анкетування щодо якості викладання за ОПП 014 Середня освіта (<https://cutt.ly/jbMDJC>), в якому відображено питання щодо задоволеності різноманітністю форм, методів і технологій навчання. Під час робочих зустрічей зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що анкетування проводиться один раз на рік.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо освітнього процесу доступна для здобувачів на сайті університету у відкритому доступі. На сайті представлено силабуси навчальних дисциплін, з яких здобувачі мають можливість дізнатися цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/dbc2YHf>). Під час розмови із НПП та здобувачами вищої освіти ЕГ було з'ясовано, що порядок і критерії оцінювання, цілі та мета навчальних дисциплін є чіткими та зрозумілими і доводяться студентам на перших заняттях. Важливим моментом є те, що в університеті активно функціонує система Moodle, в якій розміщено силабуси, плани лекцій та семінарських занять, рекомендована література тощо. На початку навчального семестру, на перших заняттях, здобувачам надається доступ до інформаційних ресурсів ОП та пояснюються критерії оцінювання. На думку ЕГ, недоліком

опитування здобувачів є те, вони не містили питань щодо оцінки ступеня інформування викладачами здобувачів про мету, наповнення курсу та ПРН.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЕГ підтвердила забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідними методами навчання: проблемними, пошуковими, інтерактивними методами, аналізу джерел та наукової літератури, дискусії. В освітній процес імplementовані проектна робота, підготовка і захист есе, наукових досліджень та курсових робіт. Апробацію результатів наукових досліджень студенти проводять через участь у щорічній Студентській науковій конференції, що проходить на базі університету. За результатами наукового заходу публікуються “Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету” (<https://cutt.ly/fbM4ICE>). На базі факультету з 2010 р. функціонує Студентське наукове історичне товариство (<https://cutt.ly/3bQvFx2>), яке виступає для здобувачів майданчиком публічних виступів та першим досвідом наукової роботи. Рекомендовано розширити участь здобувачів у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт. Важливим аспектом науково-дослідницького зростання здобувачів ОП слугують практики (зокрема археологічна та музейно-архівна). Для здобувачів їх важливість полягає в практичній реалізації отриманих знань. На базі факультету діє археологічна лабораторія, яка допомагає здобувачам ознайомитися з археологічними дослідженнями та підготуватися до археологічної практики на базі “Хотинської фортеці”.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту навчальних дисциплін передбачене “Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича” (<https://cutt.ly/ybc8jpG>). Аналізуючи редакції ОП 2017-го та 2020-го років встановлено, що змін у обов’язкових навчальних дисциплінах ОП не було, лише збільшено кількість кредитів на практичну підготовку; до вибіркового ОК додано нові дисципліни (“Художня культура як засіб формування особистості”, “Проблемні питання у вивченні історії Гетьманщини наприкінці 50-80-х рр. XVII ст. на уроках історії” тощо). За свідченнями НПП ОК оновлюються щорічно з обговоренням на засіданнях кафедр. Викладацький склад кафедри, який реалізує ОП активно здійснює обмін інформацією щодо нових тенденцій сучасної історичної науки, новітніх методів навчання і викладання з академічною спільнотою та вчителями-практиками під час підвищення кваліфікації, конференцій, методичних семінарів, вебінарів, що зазначалось під час співбесіди з гарантом та НПП. Проте не було наведено конкретних прикладів оновлення змісту ОК. У багатьох силабусах надана застаріла література (<https://cutt.ly/fbQbcjU>, <https://cutt.ly/9bQbEzh>). Варто зазначити, що згідно наданої таблиці “Зведена інформація про викладачів”: дисципліну “Вступ до спеціальності” викладає Ботушанський В. - автор наукового доробку “Нариси з історії освіти на Буковині (XIX - початок XXI ст.)” (2017); “Давню історію України” викладає Филипчук О.М. (наукова праця - “Забутий святий: Князь Володимир Великий між Сходом та Заходом” (2020).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація представлена “Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича” (<https://cutt.ly/8bc83EYU>). В університеті діє налагодженою співпраця з закордонними партнерами: Саскачеванським університетом, Сучавським університетом «Штефан чел Маре», Інститутом Буковини, Жешувський університет. При ЧНУ діє регіональний освітньо-консультативний центр «Альфа», функція якого полягає у транскордонній співпраці з сусідніми державами. Науковий аспект інтернаціоналізації забезпечується активною участю викладачів у програмах академічних обмінів (М. Чучко, Т. Ковалець, О.Филипчук, І. Піддубний, Г. Яценюк), що було підтверджено документами та під час співбесіди з НПП. Що стосується програм обміну здобувачів даної ОП - згідно наданих документів до подібних програм була залучена лише одна студентка (Х. Лазар). Недоліком програм обміну здобувачів ЧНУ є невизнання університетом отриманих результатів навчання в закордонних ЗВО, якщо вони не збігаються із складовими ОК. В ЗВО є практична можливість користування баз даних Cambridge University Press, Web of Science, Scopus, Statista, EBSCO, до яких є відкритий доступ для здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін ОП слід віднести студентоорієнтованість. Інформування здобувачів про освітній процес відбувається у різноманітних формах як в онлайн, так і офлайн форматі. На ОП діє принцип “навчання через

дослідження”. Позитивною практикою ЗВО є участь НПП в процесах інтернаціоналізації: міжнародних стажуваннях, проєктах та програмах обміну.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ рекомендує оновити літературу ОК, запровадити семінарські заняття з ОК14, ОК18, ОК29, ОК30, проводити моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти організацією навчання та викладання за окремими ОК, що дозволить покращити їх якість. Також радимо розширити участь здобувачів у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт. Варто активніше залучати здобувачів даної ОП до програм академічного обміну та унормувати визнання отриманих результатів навчання в закордонних ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Реалізація освітньої діяльності ОП загалом відповідає вимогам Критерію 4 щодо відповідності форм та методів навчання і викладання заявленим в ОП цілям та програмним результатам навчання, вимогам студентоцентрованого підходу, академічній мобільності НПП. Зазначені слабкі сторони і зауваження не є критичними і можуть бути усунуті у подальшій реалізації ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання та регламентуються «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ» (<https://cutt.ly/sbc739R>). Їхня прозорість і зрозумілість для здобувачів вищої освіти досягається шляхом розміщення силабусів ОК на сайті ЗВО та поясненням НПП правил оцінювання на першому занятті. Програмні результати дисциплін узгоджені із відповідними формами контролю та дозволяють встановити ступінь засвоєння матеріалу здобувачами як на певній освітній дисципліні, так і на ОП. Обізнаність з формами контролю та критеріями оцінювання підтверджена у розмові зі здобувачами. Чіткість та зрозумілість правил оцінювання можна оцінити завдяки результатам опитування здобувачів. Так, на питання “Чи є/були для Вас зрозумілими критерії оцінювання успішності студентів” - 58,7% респондентів відповіли так. Недоліком опитування є те, що таке питання було поставлено в цілому, а не до окремих освітніх компонентів, що унеможливило аналіз у розрізі окремих навчальних дисциплін та врахування інформації для вдосконалення освітнього процесу.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (історія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній. Обрана ЗВО атестація відповідає концепції розвитку педагогічної освіти (<https://cutt.ly/fxpyfSa>) та регулюється «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЧНУ» (<https://cutt.ly/Abc5S4K>). Атестація випускників здійснюється відповідно до ОП у формі комплексного іспиту з фахової підготовки. На сайті університету представлена “Програма атестаційного іспиту за першим освітньо-професійним рівнем бакалавр, галузь знань - 01 Освіта, спеціальність - 014 Середня освіта (історія)” (<https://cutt.ly/ibc5Kvq>), згідно з якою атестація відбувається у формі комплексного іспиту з історії України, всесвітньої історії та психолого-педагогічних дисциплін.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Механізм здійснення контрольних заходів є чітким і зрозумілим та прописаний у ряді нормативних документів, що представлені на сайті університету: «Положенні про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ» (<https://cutt.ly/Ebc6r8N> - Зміст, критерії, методи оцінювання ОК прописуються у силабусі. Зафіксовано вимоги прозорості оцінювання. Підсумкову форму звітності, як правило, приймає НПП-лектор, а також може залучатись НПП, який забезпечував інші види навчальних занять ОК. Завідувач кафедри може доручити прийняти екзамен іншому НПП (рекомендується у вигляді тестування), «Положенні про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів ЧНУ» (<https://cutt.ly/bbc6yUm> - Апеляційна комісія створюється наказом ректора у разі надходження письмової заяви здобувача щодо оскарження результату підсумкового семестрового контролю з дисципліни. Членами комісії є: завідувач кафедри, НПП, який не брав участі у оцінюванні даного ОК, та представник ОСС факультету). «Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЧНУ» (<https://cutt.ly/Sbc6p39> - Голова та члени ЕК призначається ректором університету з НПП ЗВО та запрошених фахівців (зокрема, роботодавців). У випадку незгоди з оцінкою випускник має право подати апеляцію). Під час фокус-груп з НПП та здобувачами з'ясовано, що під час дистанційного навчання підсумковий контроль відбувся за використанням системи Moodle (тестова форма), Meet (усна форма). Об'єктивність екзаменаторів забезпечується тим, що більшість робіт є письмовими та перевіряються на наявність ознак запозичень за допомогою системи Unichек. Згідно звіту самоаналізу, якщо сумарна кількість балів поточного та підсумкового контролю здобувач становить від 35 до 49 балів (за 100-бальною шкалою), він має право на повторне складання заліку чи іспиту (не більше 2-х разів: один раз викладачеві, один раз комісії). Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти продемонструвало їх обізнаність із процедурними аспектами проведення контрольних заходів, підтвердило, що прецедентів необ'єктивного оцінювання екзаменаторами не траплялось, а у випадку оскарження результатів контрольних заходів, здобувач має звернутись до деканату. Врегулювання конфлікту інтересів у ЗВО регулює «Положення про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://cutt.ly/wbMKcr>), за яким найпоширенішими методами розв'язання конфліктів у ЗВО є метод картографії, безпосередні переговори сторін конфлікту; медіація за участю посередника; формування системної конфліктологічної компетенції у сторін конфлікту. Під час робочих зустрічей ЕГ з'ясовано, що конфліктів інтересів не було. Учасники освітнього процесу (НПП, здобувачі), підтвердили, що механізми запобігання корупційним правопорушенням є дієвими і таких за ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Культура академічної доброчесності загалом має чітку інституційну форму та регулюється «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://cutt.ly/5bc6PLj>). У «Правилах академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://cutt.ly/Tbc6TH2>) прописано зміст поняття академічної доброчесності, але відсутні чіткі процедури притягнення порушників до академічної відповідальності. «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://cutt.ly/Rbc6IS4>) містить механізм профілактики та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних і навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти. Дотримання академічної доброчесності в університеті реалізується шляхом перевірки робіт студентів (есе, наукових статей, курсових робіт) на ознаки запозичень тексту за допомогою сервісу UNICHECK. На кожній кафедрі перевіркою займається відповідальна особа, перевірка є безкоштовною. У ході співбесіди ЕГ було з'ясовано, що процедура перевірки робіт зрозуміла і чітка здобувачам та НПП. Частиною здобувачів була продемонстрована проінформованість про відповідальність за порушення академічної доброчесності. Наприклад, під час робочих зустрічей здобувачі (окрім однієї студентки) показали розуміння та класифікації різновидів академічної недоброчесності, зокрема відзначили плагіат і списування. Здобувачі зазначили, що ознайомлені з відповідальністю за порушення академічної доброчесності. При Вченій раді ЧНУ діє постійна комісія з питань академічної доброчесності, висновки якої враховуються при зарахуванні персоналу на наукові посади, наданні рекомендацій на присудження вчених звань (діяльність комісії регламентується відповідним положенням <https://cutt.ly/lbc6VUD>). Комісія розглядає порушення правил академічної доброчесності та приймає рішення. З метою популяризації академічної доброчесності на сайті університету представлено перелік заходів на 2020-2021 н.р. (<https://cutt.ly/lbc6NIm>) (щорічно в ЧНУ проводяться семінари, вебінари для викладачів та студентів, наприклад, у березні 2021 р. магістрантка проводила для здобувачів за даною ОП вебінар з протидії академічної доброчесності. Під час співбесіди з НПП та здобувачами з'ясовано, що найбільш поширеними видами порушення академічної доброчесності на даній ОП є неправильні оформлення цитувань та посилань серед здобувачів молодших курсів. При виявленні таких порушень, НПП ведуть роз'яснювальну роботу і здобувач змушений перескладати даний вид робіт. Фактів виявлення порушень академічної доброчесності за ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильними сторонами ОП є чіткість і зрозумілість для здобувачів форм та процедур проведення контролю та апеляції. Форми проведення контрольних заходів є коректними та зрозумілими для здобувачів, а інформація про такі форми подається викладачами своєчасно. Також, слід відзначити чіткість опису процедур здійснення форм контролю, наявність зрозумілого алгоритму апеляції результатів здобувачем та належне забезпечення об'єктивності при цьому процесі. Позитивною практикою ЗВО є культура академічної доброчесності, яку можна визначити як високу, інституційно оформлену, практично втілену та таку, яка забезпечує однозначну доброчесність освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Експертна група рекомендує проводити опитування здобувачів щодо задоволеності об'єктивністю і зрозумілістю форм та процедур контрольних заходів через призму окремих ОК. ЕГ рекомендує унормувати процедури притягнення порушників академічної доброчесності до академічної відповідальності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП загалом відповідає Критерію 5, оскільки в ЗВО розроблено нормативну базу проведення контрольних заходів та дотримання академічної доброчесності. Дані положення втілюються у практику, ЗВО популяризує академічну доброчесність. Проте, у нормативних документах відсутні процедури притягнення до відповідальності порушників академічної доброчесності та моніторинг задоволеності здобувачів контрольними процедурами та академічною доброчесністю з окремих ОК.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз відповідності викладачів, задіяних до реалізації ОП, за своєю академічною та/або професійною кваліфікацією дисциплінам, показує, що всі дисципліни обов'язкового блоку (<https://cutt.ly/QbvJqMo>) (180 кредитів) забезпечуються викладачами, які мають відповідну кваліфікацію, підтверджену науковими статтями, монографіями та досвідом практичної роботи. Викладачі мають відповідну або базову освіту та/або кваліфікацію за дипломом кандидата/доктора наук. Під час співбесіди з НПП ЕГ встановила, що академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. НПП мають значну кількість наукових публікацій, а також вони здебільшого відповідають колу їх наукових інтересів і дисциплінам, викладання яких забезпечується викладачем. Наведене твердження ґрунтується на порівнянні навчальних дисциплін та наукової активності НПП: Кожолянюк О.В. викладає дисципліну "Етнологія" та має відповідні статті "Роль та місце весільних чинів у традиційному буковинському весіллі (на прикладі української обрядовості)", "Елементи дохристиянських вірувань у традиційній весільній обрядовості українців Буковини"; Герегова С.В. викладає "Освіта в Україні: історія та сучасність" та є автором статті "Внесок буковинських освітян у формування національної свідомості українців краю..." та співавтором навчально-методичного посібнику "Історія України та української культури"; Мінаєва Т.В. викладає "Методику викладання історії в школі" - автор конспекту лекцій "Вступ до методики викладання історії в школі"; Филипчук О.М. (дисципліна "Давня історія України") брав участь у гранті Дому наук про людину (Сорбона, Франція) та гранті від фундації Теодота та Іван Клим, Університет Едмонтон (Канада, 2019), є автором монографії "Збутий святий: Князь Володимир Великий між Сходом та Заходом".

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Організація конкурсного добору викладачів на посади регулюється «Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників в ЧНУ» (<https://cutt.ly/mbvKsoP>). Вказане положення визначає конкурсні засади заміщення посад НПП та процедури конкурсного відбору та обрання за конкурсом. У звіті самоаналізу вказано, що однією з вимог до викладачів на ОП є досвід наукової роботи, а також під час конкурсного добору викладачів, оцінки їхнього рівня підготовки із різних розділів освітньої програми враховуються рейтингові показники їх навчально-методичної і наукової діяльності. Проте у зазначеному положенні відсутні наведені вимоги. Процедура конкурсного добору НПП враховує професіоналізм викладачів як вимогу при обговоренні кандидатури на засіданні відповідної кафедри (під час співбесіди з викладачами було з'ясовано, що розглядається результати проведеного відкритого заняття кандидатурою та його рейтинг). Процедури проведення рейтингування НПП у ЗВО не унормовані.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Аналіз динаміки зміни ОП та спілкування з роботодавцями показали, що ЧНУ залучає роботодавців для організації практик здобувачів (ознайомчої (педагогічної), виховної, педагогічної), проводить курси підвищення кваліфікації для педагогічних працівників, цікавиться думкою роботодавців щодо змісту ОП, та реагує на побажання роботодавців. Проте, ЕГ не були наведені конкретні приклади яким чином була врахована думка роботодавців щодо змісту або реалізації ОП. ЕГ рекомендує активізувати залучення роботодавців до формування змісту освітньої програми та підсумкової атестації здобувачів вищої освіти. Водночас усі роботодавці, з якими спілкувалися експерти, підтверджують як свою зацікавленість в існуванні ОП (як джерелі майбутніх кваліфікованих робітників), так і у взаємодії щодо вдосконалення ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Залучення експертів та вчителів-практиків безпосередньо до аудиторних занять за ОП у ЗВО у якості викладачів є регулярною практикою. Так, до викладання дисциплін «Методика впровадження дослідницьких робіт», «Методика написання студентських наукових робіт» залучені Сігітов А.І. (вчитель-методист, спеціаліст вищої категорії, директор Ліцею №2) та Богачик Т.С. (к.і.н. вчитель-методист, спеціаліст вищої категорії). Вчителі-методисти з історії, директори шкіл міста та селищ області (Сігітов А.І., Савчук І.І., Палійчук І.О., Боднарюк М.І.) під час фокус-груп підтвердили свою участь у освітньому процесі за ОП: викладання методистами ДВВ з методики історії, активна участь у археологічних розкопках, керування педагогічною практикою. Окрім цього, до викладання на ОП активно залучаються й іноземні викладачі (в січні-лютому 2019 р. проф. Й. Петровський-Штерн (професор єврейської історії Північно-Західного університету (Гллінойс, США), провів ряд лекцій та практичних занять).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Регулювання питання професійного розвитку викладачів у ЧНУ регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://cutt.ly/SbvZcjN>), в якому зазначено, що науково-педагогічний працівник підвищує свою кваліфікацію не рідше одного разу на п'ять років, загальний обсяг підвищення кваліфікації протягом п'яти років не може бути меншим, ніж шість кредитів ЄКТС (180 годин). Під час співбесід підтверджено, що в ЧНУ існують власні види підвищення кваліфікації викладачів за даною ОП: участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах НПП. Також викладачі ЧНУ проходять підвищення кваліфікації у ЗВО в Україні та за її межами. П'ятеро викладачів, що працюють за ОП – О.В. Добржанський, І.А. Піддубний, М.К. Чучко, Г.М. Яценюк, О.М. Филипчук підвищували кваліфікацію у закордонних інституціях.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ЗВО діє «Рейтинг викладача» (<https://cutt.ly/DbvCkgT>), який дозволяє оцінити якість освітньої діяльності науково-педагогічних працівників. Рейтингове оцінювання НПП є одним з пунктів Колективного договору ЧНУ, проте процедура визначення рейтингу нормативно не прописана. ЕГ рекомендує унормувати визначення рейтингу НПП університету. У відомостях про самооцінювання зазначається, що викладачі, які отримали високий рейтинг отримують премії або можуть здійснювати відрядження за кошти ЗВО. Це було підтверджено і під час співбесід з НПП. Окрім рейтингу викладача, в ЗВО враховуються також рейтинги факультетів та кафедр. Усі рейтинги оприлюднені на сайті факультету (<https://cutt.ly/MbvC478>). Кращі, за рейтингом, кафедри отримують премію, яку можуть розділити між викладачами, які принесли для кафедри найбільше балів. В університеті діє анкетування «Викладач очима студента» (<https://cutt.ly/obvBonS>), проте запитання анкети стоується лише загальної задоволеності здобувачами освітнім процесом за ОП. ЕГ рекомендує розробити анкетування, які б стосувалися окремих ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами ОП відповідно критерію 6 є відповідність НПП дисциплінам, що вони викладають за своєю академічною та/або професійною кваліфікацією. Окрім цього, позитивним є залучення роботодавців до організації освітнього процесу. В ЗВО існують нормативні системи щодо організації підвищення кваліфікації викладачів та стимулювання викладацької майстерності. Позитивною стороною слід відмітити активну участь НПП, які задіяні у викладанні на ОП, в програмах підвищення кваліфікації: університетських, вітчизняних та іноземних ЗВО. Позитивною є практика оприлюднення результатів рейтингового оцінювання викладачів та кафедр на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Унормування рейтингування викладачів посилить ефективність відбору НПП. Ширше залучення роботодавців до реалізації ОП посилить практичну складову ОП. Зміна анкетування "Викладач очима студента" на "Задоволеність ОК" дозволить змістити акцент із персоналії, на освітній процес.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом 6 Критерій у ЗВО дотримується. Процедура конкурсного добору викладачів здійснюється відповідно до законодавства та внутрішніх положень закладу вищої освіти. Залучення роботодавців до реалізації ОП відбувається під час проходження здобувачами вищої освіти педагогічної практики. Запрошуються іноземні професіонали-практики, експерти в галузі для проведення аудиторних занять. Викладачі професійно розвиваються, беручи участь в програмах підвищення кваліфікації та стажуваннях. Виправлення відмічених ЕГ недоліків дозволять посилити якість реалізації ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час зустрічі з ЕГ, НПП та здобувачі підтвердили, що фінансові ресурси ЗВО для реалізації ОП є достатніми. Під час огляду матеріально технічної бази була проведена онлайн екскурсія в реальному часі. Під час якої ЕГ було з'ясовано, що на факультеті історії, правознавства та міжнародних відносин всі аудиторії обладнані стаціонарними мультимедійними проекторами, у деяких кабінетах встановлено інтерактивні дошки. На факультеті функціонує два новітніх комп'ютерних класи, які під'єднані до мережі Інтернет, також по всій території факультету діє мережа WiFi яка має пароль, однак під час інтерв'ю, декан факультету запевнив, що здобувачі можуть отримати код доступу до мережі на кафедрах. Слід відзначити, що у холі факультету є студентський простір обладнаний партами та лавками, де здобувачі можуть проводити час між заняттями. Біля кафедр розміщені наповнені інформацією стенди, що містять, зокрема, новітні наукові публікації, історію кафедри тощо. Здобувачі та викладачі мають доступ до бібліотеки, яка функціонує на факультеті (<https://cutt.ly/Ybctjyb>). На базі університету діє Наукова бібліотека (<https://cutt.ly/Fbctz9u>), яка займається перевіркою курсових робіт, студентських проєктів, реферативних та контрольних робіт здобувачів. Під час інтерв'ю зі з фокус-групами ЕГ з'ясувала, що процедура перевірки для здобувачів є безкоштовною. Під час екскурсії була представлена столова, яка на час карантину не функціонувала. Вона в робочому стані, що було підтверджено студентами під час відео зустрічі. Господарський комплекс представлений гуртожитками №1 та №6, де мають можливість проживати студенти даної ОП. ЗВО надав фотографії, які підтверджують, що умови для проживання є задовільними. На основі силабусів ОК, ЕГ в цілому підтверджує відповідність навчально-методичного забезпечення заявленому рівню, рекомендує переглянути літературу, яка часто містить застарілі видання та публікації російською мовою.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей із фокус групами НПП, представники студентського самоврядування засвідчили про те, що ЧНУ імені Ю.Федьковича забезпечує безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів. У звіті самоаналізу, ЗВО подав інформацію про те, що НПП та здобувачі освіти мають можливість доступу до наукометричних баз даних (Cambridge University Press, Web of Science та Scopus, JSTOR Archive Journals). Однак на відеозустрічі із представниками студентів було з'ясовано, що практичне застосування роботи здобувачів з наукометричними базами даних, не відбувається. Тому рекомендуємо популяризувати серед студентів, можливість роботи з відповідними базами даних.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду матеріально технічної бази було представлено куток техніки безпеки який є на кожному поверсі у ньому передбачено обладнання, протидії пожежі та іншим екстремним ситуаціям, також біля таких куток розташовані плани евакуації. Процес забезпечення безпечного освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти регламентується такими документами: Статут університету (<https://cutt.ly/obvisCP>), Інструкцією–пам'яткою з правил поведінки на території Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/JbvM6IP>) та правилами внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/dbcpcD1>). У ЗВО наявна практика проведення інструктажу зі студентами, з метою попередження надзвичайних ситуацій, дотримання правил пожежної безпеки, електробезпеки, охорони здоров'я. У ЗВО відсутня практика опитувань здобувачів щодо їх потреб та інтересів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформаційно-консультативну та організаційну підтримку забезпечує інститут кураторства. у поєднанні зі студентським самоврядуванням, яке діє на університетському та факультетському рівнях. Представлене студентським парламентом та студентським профбюро. В основі їх роботи лежить представленням інтересів студентства перед адміністрацією та захист прав. Під час зустрічей із адміністрацією та представниками студентського самоврядування ЕГ з'ясувала, що є налагоджений взаємозв'язок, який проявляється у постійному спілкуванні ОСС та ректоратом, думка студентів враховується, так як представники студентського парламенту ЧНУ є членами Вчених рад університету та факультету. Соціальна підтримка здобувачів забезпечується можливістю отримати, фінансову допомогу членам профспілки студентів. Також на базі університету діє «Центр соціально-психологічної підтримки», під час спілкування з його керівником Радчук В.М., було з'ясовано, що центр надає психологічну підтримку студентів, шляхом проведення тренінгів, загальних та індивідуальних консультацій. Під час опитування щодо задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою здобувачі вищої освіти оцінили якість підтримки за 5-бальною шкалою в 4,02 (<https://cutt.ly/Pbbs7qT>). Однак, дане опитування проводиться одним питанням, що унеможливорює якісно визначити проблеми такої підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Входи до корпусів університету мають пандуси або іншу можливість доступу (другий вхід). У «Правилах прийому до ЧНУ у 2020 р.» http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80 прописані спеціальні умови вступу для осіб з особливими освітніми потребами. Слід відзначити, що в університеті розроблено «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ЧНУ», за яким у кожному навчальному корпусі призначається відповідальна людина, яка за потреби займається супроводом студента до аудиторій. Діє практика проведення навчальних занять на першому поверсі у разі присутності в групі особи з особливими освітніми потребами. На ОП яка акредитується навчається студент з особливими освітніми потребами (1 курс з вадами зору). Інтерв'ювання зі здобувачами показало, що утиски або булінг до нього відсутній. Навпаки з боку викладачів та одногрупників надається підтримка та допомога.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО політика врегулювання конфліктних ситуацій (сексуальні домагання, дискримінація та корупція) регулюється нормативними документами: Пунктом 3.1 «Правил академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://cutt.ly/cbchP4T>, п. 2.7 «Хабарництво» та п. 2.8. «Необ'єктивне оцінювання» «Етичного кодексу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://cutt.ly/VbchJ8h>, «Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасниками освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://cutt.ly/QbchXvz>, яке визначає принципи, форми, методи, інструменти врегулювання конфліктів учасників освітнього процесу у ЧНУ імені Юрія Федьковича. При потребі здобувачі можуть звертатися до органів студентського самоврядування, кураторів академгруп, анонімно через скриньку довіри до деканату, телефоном довіри до ректорату. Під час розгляду конфліктних ситуацій створюються комісії, обов'язковими учасниками яких є представники студентського самоврядування. Попри потужну нормативну базу, досить низька обізнаність серед здобувачів щодо процедури подання та вирішення конфліктних ситуацій. Випадки застосування цих процедур під час реалізації ОП ЕГ не виявила.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЧНУ імені Ю.Федьковича в цілому є ефективними у досягненні програмних цілей та результатів, Слід відмітити, що аудиторний фонд має повне забезпечення мультимедійними пристроями. Є широкий спектр доступу до бібліотечних фондів та наукометричних баз даних. Сильною стороною ОП, є консультативна, інформаційна, організаційна та психологічна підтримка здобувачів. В університеті розроблено та діють якісні нормативні документи, щодо вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Попри якісні фінансові та матеріально-технічні ресурси, доопрацювання вимагає зміст літератури у силабусах ОК. У ЗВО є можливість безкоштовного доступу до міжнародних наукометричних баз, на даний момент досить слабо виражені знання студентів, про можливість користуватися ними, рекомендуємо популяризувати таку практику серед студентів шляхом посилання на неї у силабусах. Здобувачі освіти мають низький рівень обізнаності щодо процедур вирішення конфліктних ситуацій, що потребує популяризації даних нормативних актів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП в цілому відповідає вимогам критерію «Освітнє середовище та матеріальні ресурси». Зауваження є незначними, так як ЗВО має необхідні нормативні документи та матеріальне забезпечення, потрібно активніше знайомити з ними здобувачів та застосовувати в практиці. Тому ЕГ оцінює критерій 7 рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗВО процедури розроблення, затвердження, реалізації, закриття, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм, що оприлюднене у відкритому доступі в мережі Інтернет на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/sbkLoco>). Положення в цілому відповідає нормативам функціонування системи освітніх програм. ОП розробляється проектною групою (НПП, студенти, практики), яка обґрунтовує необхідність відкриття нової ОП, готує проект для внесення правок від стейкхолдерів. Після коригування ОП має бути затверджений навчальним відділом, навчально-методичною комісією, Вченою радою ЗВО. Реалізація ОП відбувається згідно положення про освітній процес під керівництвом деканату. Моніторинг робочої програми має здійснювати керівник проектна група на чолі з керівником (пункт 3.2) або робочими групами із залученням здобувачів та інших стейкхолдерів (пункт 3.6), результатом роботи якої має визначення відповідності показникам якості. Зміни до ОП мають бути узгоджені зі стейкхолдерами, представниками студентського самоврядування, завідувачем випускової кафедри, вченою радою факультету/інституту, навчальним відділом ЗВО, комісією Вченої ради з навчально-методичної роботи, затверджуються вченою радою ЗВО. ОП мають переглядатися

згідно необхідності, але не рідше одного разу на 4 роки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. При цьому підстави перегляду не зазначаються. Перше оновлення ОП відбулося у 2020 р. на основі засідання кафедр з роботодавцями та зустрічі зі здобувачами очної форми навчання. Стейкхолдери запропонували внести корективи в перелік дисциплін вільного вибору, що фактично не є складовою ОП. Тому зміни, які відбулися далі, фактично стосуються лише розширення та корекції вибіркових компонентів. Як виклики у процесі запровадження цих процедур реалізації ОП ЗВО бачить відсутність державних стандартів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Залучення здобувачів вищої освіти до процесу перегляду ОП ЗВО здійснює через долучення до міжкафедральних засідань (№1 від 04.06.19, №2 від 29.04.20, №1 від 09.03.21), бесіди, круглі столи і анкетування. Приклади, які навів ЗВО як пропозиції здобувачів у травні 2020 р. не стосуються змісту ОП, а в березні 2021 р. - пропозиції відсутні (<https://cutt.ly/4bkLfoA>). На нашу думку, залучення здобувачів до оцінки ОП та її складових через бесіди і круглі столи є неефективним, оскільки здобувачі можуть ухилятися від критики ОП. Опитування здобувачів, результати якого оприлюднені на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/4bkLhzk>), не стало підставою для внесення змін до ОП чи її складових, хоча під час нього були виявлено ряд проблем реалізації ОП. Процедура опитувань здобувачів вищої освіти у ЗВО організована через соціальну службу і лабораторію. До формулювання питань залучаються стейкхолдери, зокрема і від студентського самоврядування. Після цього здобувачам персонально надсилаються посилання на анонімні анкети. Результати анкет оприлюднюються не всі. Так, скажімо, анкета "Викладач очима студентів" надається для вивчення деканам та завідувачам кафедр з метою проведення індивідуальної роботи із НПП, щодо яких є зауваження у здобувачів. Складовою такої роботи може бути корекція змісту та методів організації освітнього процесу, посилення контролю, звільнення з посади тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Для забезпечення якості ОП ЗВО співпрацює із закладами середньої освіти Інститутом післядипломної освіти, Державною службою якості освіти в Чернівецькій області. Періодичні зустрічі, круглі столи, листування, консультації, участь у захисті практик з роботодавцями не завершилися внесенням змін до ОП. Хоч роботодавці у травні 2020 року звертали особливу увагу на посилення практичної складової ОП, такі зміни були внесені лише до вибіркової складової. Факти залучення роботодавців до опитування щодо ОП та її складових відображені у протоколах міжкафедральних засідань (№2 від 18.05.17, №1 від 04.06.19, №2 від 29.04.20) Рекомендація учителя-методиста Палійчука І.О. на міжкафедральному засіданні 11.04.17 щодо розширення годин на методику викладання історії в школі не знайшло відображення в ОП (протокол №1 від 04.06.19). При цьому, на зустрічі з роботодавцями ЕГ виявила, що вони мають пропозиції щодо вдосконалення ОП та її складових, зокрема: збільшення обсягу педагогічної практики та методики навчання історії, розширення використання інтерактивних та дистанційних технологій навчання, вивчення вікової та педагогічної психології тощо.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випуску ОП на даний час ще не було. Проте, ЗВО має практику збору інформації щодо первинного працевлаштування, зокрема через Асоціацію випускників. Профільні кафедри відслідковують кар'єрний шлях здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП «Середня освіта (історія)».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ЗВО виявила ряд недоліків, на основі яких були прийняті управлінські рішення. Задля розширення можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів було розширено перелік вибіркових дисциплін з двох до трьох-чотирьох. З метою посилення практичної складової на роботу за сумісництвом до ЗВО запрошено вчителів-практиків Богачик Т.С. та Сігітову А.І., які ведуть окремі вибіркові ОК та координують педагогічні практики. Центр забезпечення якості освітнього процесу виявив перенасичення силабусів ОП застарілою та російськомовною літературою. Крім того, обсяг джерел становив десятки пунктів. Як наслідок, було рекомендовано зменшити кількість літератури до ОК, зробити акцент на україномовній та сучасній (ЕГ пересвідчилася, що дані недоліки усунуті не з усіх силабусів).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЗВО стверджує, що врахувала пропозиції та рекомендації, які були висловлені під час акредитації ОП «Середня освіта (історія)» другого (магістерського) рівня. Зокрема було посилено співпрацю з ЗСО, посилено практичні заняття з педагогічних дисциплін. Також попередні акредитації містили зауваження щодо обмеження вибору вибіркових ОК та списків літератури у силабусах. Акредитації інших ОП ЗВО мають набагато більший перелік зауважень і пропозицій, проте ЗВО не повідомив про те як вони вплинули на дану ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП шляхом розробки, надання пропозицій, обговорення питань удосконалення ОП та її складових. Дані обговорення відбуваються на засіданнях кафедр (історії України: прот. №8 від 30.04.20, № 7 від 31.03.21; історії нового та новітнього часу: прот. №6 від 18.12.18, №8 від 30.04.20; історії старод. світу, сер. віків та муз.: №8 від 30.04.20), міжкафедральних засіданнях (прот. №1 від 11.04.17, №2 від 18.05.17, №1 від 22.02.18, №1 від 04.06.19, №1 від 24.03.2020, №2 від 29.04.20, №3 від 25.05.20, №1 від 09.03.21), засідання методичної ради факультету та ЗВО. Рішеннями засідань є внесення змін до вибіркової складової робочих навчальних планів (<https://cutt.ly/jbZCVXj>). Таким чином, ЗВО не реалізовує можливості вдосконалення ОП в повній мірі. ЕГ відмічає, що у ЗВО, відсутні практики анкетування НПП щодо якості ОП та її складових. У ЗВО за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відповідають: навчально-методична комісія Вченої ради (розробка засади політики, моніторинг якості навчання здобувачів, моніторинг якості освітньої та наукової діяльності НПП), комісія Вченої ради з питань кадрової роботи (забезпечення якості освітньої та наукової діяльності НПП), відділ інформаційного забезпечення та публічності інформації (оприлюднення результатів моніторингу), соціологічна служба (опитування та опрацювання опитувань), комісії із забезпечення якості освітніх програм факультетів/інститутів (якість освітнього процесу та діяльності НПП), кафедри (початковий моніторинг ОП, якість ОК ОП), НПП (якість ОК, уаєсть у моніторингу ОП). Керівництво реалізацією ОП здійснює гарант. В цілому, даний розподіл повноважень забезпечення якості освіти є прийнятним.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО наявні процедури розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Збираються рефлексії здобувачів через бесіди та анкетування. ЗВО контактує з роботодавцями. Проектна група ОП врахувала частину рекомендацій зовнішнього моніторингу якості щодо ОП Середня освіта (Історія) другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Для внесення змін до ОП необхідно здійснити якісний аналіз ОП та її складових із залученням широкого кола стейкхолдерів із відображенням пропозицій зацікавлених сторін у протоколах кафедр. Анкетування здобувачів варто зробити більш конкретними щодо змісту ОП та її освітніх компонентів. НПП рекомендується проводити вхідне та вихідне анкетування ОК щодо вихідних і залишкових знань та умінь здобувачів, очікувань від ОК та якість реалізації, їх пропозицій щодо організації освітнього процесу, розуміння “правил курсу” тощо. До анкетування щодо ОП варто залучити також роботодавців, професіоналів-практиків та НПП. Внутрішня система забезпечення якості освіти не виявила проблемні складові конкретної ОП, що вимагає ретельно попрацювати над змістом та формою моніторингу якості освітніх програм у ЗВО. Проектній групі ОП варто більш ретельно врахувати зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій інших ОП ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Оцінюючи даний критерій, ЕГ прийшла до висновку про те, що всі підкритерії Критерію 8 характеризуються відповідністю. Недоліки щодо внесення змін до ОП та оформлення співпраці зі стейхолдерами компенсуються інформацією про позитивні відповідні практики (отриманою під час зустрічей зі стейкхолдерами).

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В університеті чітко визначені правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Зокрема статутом ЧНУ ім Ю.Федьковича, «Колективним договором ЧНУ на 2017-2020 роки» <https://cutt.ly/RbclSV7>, «Правилами внутрішнього трудового розпорядку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://cutt.ly/XbclHbn>. Під час зустрічей експертна група переконалася, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу не порушуються.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час зустрічі зі стейкхолдерами ЕГ встановила, що ЗВО співпрацює з роботодавцям, також була отримана інформація про те, що на сьогодні доступний проект ОП для обговорення: <https://cutt.ly/IbvCJRO>. Отже, оприлюднення інформації на сайті відбувається відповідно вимогам не пізніше ніж за місяць до затвердження. Зацікавлені сторони (стейкхолдери) мають можливість безперешкодного доступу до сайту, зокрема до актуальної ОП та її проекту. Стейкхолдери можуть написати зауваження та рекомендації щодо змін та покращення даної ОП на електронну пошту гаранта, яка наявна на сторінці обговорення проекту ОП (<https://cutt.ly/pbblHl8>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Опрацювавши інформацію із самоаналізу та сайт університету, ЕГ дійшла висновку, що інформація щодо освітньої програми, є актуальною. На офіційному веб-сайті розміщені силабуси ОК, безпосередньо ОП та її проект програми практик, методичне забезпечення, програма атестаційного іспиту та результати опитувань здобувачів. На думку ЕГ до них варто додати графік навчального процесу та сесії (<https://cutt.ly/6bbzRze>). Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що студенти досить рідко користуються сайтом для перегляду та користування ОП під час освітнього процесу, так як уся інформація продубльована на внутрішньому модульному середовищі ЗВО (<https://moodle.chnu.edu.ua/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Слід відзначити, що ЗВО має чіткі та зрозумілі правила і процедури щодо врегулювання прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, які розміщені у вільному доступі для стейкхолдерів на вебсайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендує упорядкувати та доповнити перелік документації про ОП (графік навчального процесу та сесії).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Проаналізувавши сильні та слабкі сторони ОП, експертна група вважає, що ОП в цілому відповідає критерію «Прозорість та публічність» і може бути оцінена на рівень відповідності В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Желіба Олександр Володимирович

Члени експертної групи

Морошан Наталя Володимирівна

Кабаль Михайло Васильович